

Wrocław, 6 grudnia 2005 rok

WK. 660/107/K-45/05

**Pan
Józef Kusiak
Prezydent Miasta**

**Plac Ratuszowy 58
58 – 500 Jelenia Góra**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 14 września do 21 października 2005 roku kontrolę problemową zadłużenia gminy miejskiej w Urzędzie Miasta w Jeleniej Górze. Kontrola obejmowała zadłużenie gminy w 2003, 2004 i I półroczu 2005 roku, a w szczególności: poziom i strukturę zadłużenia, przyczyny zadłużania się, terminowość regulowania zobowiązań, przeznaczenie środków z zaciągniętych zobowiązań, realizację w instytucjach kultury obowiązku nadzoru, wynikającego z przepisów art. 28b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. Szczegółowe ustalenia zawiera protokół podpisany 21 października 2005 roku przez Prezydenta Miasta i Skarbnika.

Pozytywnie oceniono realizację zawartych umów pożyczek i kredytów długoterminowych dotyczących zaciągniętych zobowiązań na finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach wraz z ewidencją księgową w zakresie długu publicznego.

Nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły przy realizacji następujących zadań.

W zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

W dwóch nadzorowanych instytucjach kultury za 2003 rok i w trzech za 2004 rok na osiem funkcjonujących, nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania realizacji procedur, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych obejmującej co najmniej 5% wydatków tych jednostek, mimo obowiązku spoczywającego na Prezydencie Miasta na podstawie art. 28 b ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.). Nie przeprowadzono przedmiotowej kontroli obejmującej wydatki za 2003 r. w Osiedlowym Domu Kultury i Teatrze Jeleniogórskim, a w 2004 r. - w Miejskim Domu Kultury "Muflon", Domu Gerharta Hauptmana i Osiedlowym Domu Kultury w Jeleniej Górze.

W zakresie zadłużenia

W wyniku nieterminowego regulowania zobowiązań z tytułu dostaw robót i usług w podległych i nadzorowanych jednostkach powstały zobowiązania wymagalne, które w zakładach budżetowych wynosiły odpowiednio: na 31.12.2003 r. - 930.367 zł, na 31.12.2004 r. - 452.178 zł i na 30.06.2005 r. -

2.646.842 zł, a w instytucjach kultury stanowiły kwoty: na koniec 2003 r. - 5.472 zł, na koniec 2004 r. - 55.345 zł i na 30.06.2005 r. - 46.312 zł.

Zobowiązania wymagalne wystąpiły w czterech zakładach budżetowych – Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej nr 5 i ZGM nr 4, Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej oraz w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Jeleniej Górze. W ZGM nr 5, a następnie w Zakładzie Gospodarki Lokalowej “Południe”, powstałym w wyniku połączenia dwóch poprzednio funkcjonujących zakładów (ZGM nr 1 i ZGM nr 5), zobowiązania wymagalne wykazywały tendencję wzrostową; w 2004 r. wzrosły o 177.345 zł w stosunku do 2003 roku i w 2005 r. wzrosły o 2.195.668 zł w stosunku do 2004 roku. Zobowiązania te wystąpiły również w okresie 2003, 2004 i I półrocza 2005 r. w Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej i wynosiły odpowiednio: 3.486 zł, 16.214 zł i 15.209 zł.

Zobowiązania wymagalne wystąpiły również w jednej instytucji kultury, tj. w Teatrze Jeleniogórskim. Wynosiły one odpowiednio: na 31.12.2003 r. - 5.472 zł, na 31.12.2004 r. - 55.345 zł i na 30.06.2005 roku - 46.312 zł.

Zobowiązania wymagalne w kwocie ogółem 338.602 zł, wykazane w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, sporządzonym przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jeleniej Górze na 31.12.2003 r., zostały zawyżone o 14.786 zł. W sprawozdaniu wykazano odsetki od nieterminowych spłat składek ZUS w wysokości 1.557 zł oraz inne odsetki za nieterminowe regulowanie zobowiązań w kwocie 13.229 zł, co było niezgodne z dyspozycją określoną w przepisie § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz. U. Nr 109, poz. 1244), w świetle której wartość wymagalnych zobowiązań obejmuje kwotę zobowiązań, z wyłączeniem odsetek, których termin płatności minął, a nie są przedawnione ani umorzone. Prawidłowo wyliczone zobowiązania wymagalne OSiR wynosiły 323.816 zł. W związku z powstałą nieprawidłowością również w sprawozdaniu zbiorczym Rb-Z za 2003 r. wykazano zawyżone o kwotę 14.786 zł zobowiązania wymagalne (wykazano łącznie kwotę 1.413.481 zł, zamiast 1.398.695 zł). Świadczyło to o braku skutecznej kontroli sprawozdań pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym. W świetle regulacji § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.), jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno – rachunkowym.

W sprawozdaniach Rb-Z za 2003, 2004 i I półrocze 2005 r. sporządzonych przez Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej wykazano zobowiązanie sporne w kwocie 3.459 zł, które powstało w 2003 roku i dotyczyło płatności za dostarczenie energii cieplnej. Wysokość tej kwoty zakwestionowano, ponieważ w fakturze przedstawiono wysokie rachunki, które nie dotyczyły okresów grzewczych. W okresie 2004 i 2005 roku nie podjęto jednak skutecznych działań w celu wyjaśnienia kwestii spornych. Przepis § 12 ust. 1 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 2 do przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej stanowi, że wymagalne zobowiązania to wszystkie bezsporne zobowiązania, wynikające z ewidencji księgowej

obciążające budżet, których termin zapłaty minął przed upływem danego okresu sprawozdawczego, a nie są one przedawnione ani umorzone.

W wyniku nieterminowego regulowania zobowiązań powstałych w 2003 r. w Ośrodku Sportu i Rekreacji, w związku z jego likwidacją z dniem 31 grudnia 2003 r. oraz przejęciem zobowiązań i należności przez gminę, w I kwartale 2004 roku gmina zapłaciła odsetki za zwłokę w kwocie łącznej 14.613 zł, z tego: 1.557 zł od nieterminowego regulowania składek ZUS i 13.056 zł od nieterminowego regulowania zobowiązań z tytułu dostaw robót i usług.

Przedstawiając powyższe panu Prezydentowi Miasta Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Wykonywanie w pełnym zakresie wynikających z art. 28 b ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.) obowiązków kontroli przestrzegania przez nadzorowane instytucje kultury ustalonych procedur kontroli, obejmujących co najmniej 5% wydatków poniesionych w danym roku.
2. Zobowiązanie kierowników jednostek organizacyjnych Miasta do rzetelnego sporządzania sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, w szczególności w zakresie prawidłowego wykazywania zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz. U. Nr 109, poz. 1244), a także przeprowadzanie merytorycznej i formalno - rachunkowej kontroli tych sprawozdań, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426).
3. Zobowiązanie kierowników jednostek organizacyjnych Miasta oraz nadzorowanych instytucji kultury, w których wystąpiły zobowiązania wymagalne do terminowego regulowania zobowiązań celem niedopuszczenia do uszczuplenia środków publicznych wskutek zapłaty odsetek za nieterminową realizację zobowiązań.
4. Zobowiązanie kierownika Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej w Jeleniej Górze do podjęcia działań w celu wyjaśnienia kwestii spornej dotyczącej wykazywanego od 2003 roku zobowiązania za dostarczenie energii cieplnej.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia

zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jerzy Pleskot
Przewodniczący Rady Miejskiej w Jeleniej Górze